

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

SÂM VĂN DU

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ
CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH BẮC KẠN
THEO HƯỚNG CHUẨN HOÁ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

SÀM VĂN DU

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ
CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH BẮC KẠN
THEO HƯỚNG CHUẨN HOÁ

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THỊ THANH HUYỀN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, Luận văn “*Phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn theo hướng chuẩn hóa*” do chính tôi hoàn thành, toàn bộ nội dung, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin chịu trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, ngày 28 tháng 11 năm 2019

Tác giả Luận văn

Sâm Văn Du

LỜI CẢM ƠN

Với lòng thành kính và chân thành của người học viên, xin bày tỏ sự kính trọng và lòng biết ơn sâu sắc tới Ban Giám hiệu; Phòng sau Đại học; Khoa Tâm lý Giáo dục; quý thầy, cô giáo Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.

Đặc biệt, học viên xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm chỉ bảo, giúp đỡ tận tình của PGS.TS Nguyễn Thị Thanh Huyền, người đã trực tiếp tham gia hướng dẫn và giúp đỡ trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện Luận văn này.

Tác giả cũng xin chân thành cảm ơn đến các thầy, cô phản biện đã đọc và có những nhận xét rất quý báu đối với bản Luận văn. Trân trọng cảm ơn các đồng chí lãnh đạo Sở cùng các phòng chuyên môn, nghiệp vụ của Sở GD&ĐT tỉnh Bắc Kạn; các đồng chí CBQL các trường THPT, Cán bộ quản lý các đơn vị trực thuộc, các cán bộ, nhà giáo và CBQL liên quan đã tạo điều kiện giúp đỡ, cung cấp thông tin, số liệu thực tế tại địa phương.

Tác giả xin tỏ lòng biết ơn tới sự giúp đỡ tận tình của các học viên, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, khích lệ, giúp đỡ và tạo mọi điều kiện cho tôi trong suốt thời gian thực hiện Luận văn.

Mặc dù đã có rất nhiều cố gắng, nỗ lực trong quá trình thực hiện đề tài, song Luận văn không thể tránh khỏi những khiếm khuyết. Tác giả rất mong được sự chỉ dẫn và góp ý chân thành của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo và các bạn bè đồng nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2019

Tác giả
Sầm Văn Du

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng nghiên cứu	2
4. Khách thể nghiên cứu	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
6. Giả thuyết khoa học	3
7. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	3
8. Phương pháp nghiên cứu	3
9. Cấu trúc luận văn	4
Phần 2: NỘI DUNG	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Trên thế giới.....	5
1.1.2. Trong nước.....	6
1.2. Một số khái niệm công cụ của đề tài	9
1.2.1. Đội ngũ, đội ngũ cán bộ quản lý.....	9
1.2.2. Đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông.....	11
1.2.3. Phát triển, phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THPT	12
1.2.4. Chuẩn, chuẩn hóa.....	14
1.2.5. Phát triển đội ngũ CBQL trường THPT theo hướng chuẩn hóa.....	15
1.3. Một số vấn đề lí luận về phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông theo hướng chuẩn hóa	17
1.3.1. Trường Trung học phổ thông trong hệ thống giáo dục quốc dân	17
1.3.2. Mục tiêu phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông theo hướng chuẩn hóa	18

1.3.3. Yêu cầu phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông theo hướng chuẩn hóa.....	20
1.3.4. Nội dung phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông theo hướng chuẩn hóa.....	23
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông.....	31
1.4.1. Yếu tố chủ quan.....	31
1.4.2. Các yếu tố khách quan.....	32
Kết luận chương 1.....	36
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH BẮC KẠN THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA.....	37
2.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội, giáo dục tỉnh Bắc Kạn.....	37
2.1.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội.....	37
2.1.2. Khái quát về giáo dục trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn.....	38
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn.....	40
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	40
2.2.2. Nội dung khảo sát.....	40
2.2.3. Đối tượng khảo sát.....	40
2.3. Thực trạng đội ngũ cán bộ quản lý các trường Trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn.....	40
2.3.1. Thực trạng về số lượng, cơ cấu cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn.....	40
2.3.2. Thực trạng về trình độ đào tạo, ngoại ngữ, tin học, tiếng dân tộc của đội ngũ CBQL.....	44
2.3.3. Thực trạng kết quả đánh giá đội ngũ cán bộ quản lý trường THPT theo chuẩn Hiệu trưởng.....	46
2.3.4. Kết quả tự đánh giá của các trường THPT tỉnh Bắc Kạn.....	47
2.4. Thực trạng phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn theo hướng chuẩn hoá.....	49
2.4.1. Thực trạng quy hoạch đội ngũ cán bộ quản lý các trường THPT của tỉnh Bắc Kạn.....	49

2.4.2. Thực trạng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý các trường THPT tỉnh Bắc Kạn	55
2.4.3. Thực trạng bổ nhiệm, sử dụng và luân chuyển đội ngũ cán bộ QLGD các trường THPT	57
2.4.4. Thực trạng hoạt động kiểm tra, đánh giá cán bộ QLGD các trường THPT	60
2.4.5. Thực trạng chế độ chính sách để phát triển đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục các trường THPT tỉnh Bắc Kạn	62
2.5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ CBQL trường THPT theo hướng chuẩn hóa	65
2.6. Đánh giá chung về thực trạng phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn theo hướng chuẩn hóa	67
2.6.1. Ưu điểm	67
2.6.2. Tồn tại hạn chế.....	67
2.6.3. Nguyên nhân hạn chế.....	68
Kết luận chương 2.....	70
Chương 3. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH BẮC KẠN THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA	71
3.1. Định hướng phát triển giáo dục tỉnh Bắc Kạn trong giai đoạn hiện nay	71
3.2. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	73
3.2.1. Nguyên tắc đảm bảo tính pháp lý	73
3.2.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	74
3.2.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	74
3.2.4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	74
3.2.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	75
3.2.6. Nguyên tắc đảm bảo kết hợp hài hòa các lợi ích	75
3.3. Biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn theo hướng chuẩn hóa.....	75
3.3.1. Cụ thể hóa chuẩn cán bộ quản lý theo chuẩn hiệu trưởng trường trung học phổ thông hiện hành cho phù hợp với đặc điểm phát triển giáo dục tỉnh Bắc Kạn.....	75
3.3.2. Chỉ đạo xây dựng và thực hiện quy hoạch phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông theo hướng chuẩn hóa phù hợp với tình hình thực tiễn	77

3.3.3. Tổ chức đổi mới công tác tuyển chọn, bổ nhiệm, luân chuyển, miễn nhiệm đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông nhằm nâng cao năng lực theo hướng chuẩn hóa.....	79
3.3.4. Tổ chức bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông theo hướng chuẩn hóa phù hợp với đặc thù của tỉnh Bắc Kạn	82
3.3.5. Chỉ đạo kiểm tra, đánh giá đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông theo Chuẩn Hiệu trưởng	86
3.3.6. Thực hiện chính sách và xây dựng chính sách đặc thù của tỉnh Bắc Kạn trong phát triển của đội ngũ cán bộ quản trường trung học phổ thông.....	88
3.3.7. Tạo môi trường, động lực cho sự phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông	90
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp	92
3.5. Khảo nghiệm tính phù hợp và khả thi của các biện pháp	93
Kết luận chương 3.....	96
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	97
1. Kết luận.....	97
2. Khuyến nghị.....	99
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Viết đầy đủ
CBQL	Cán bộ quản lý
CBQLGD	Cán bộ quản lý giáo dục
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GS.TSKH	Giáo sư. Tiến sĩ khoa học
GV	Giáo viên
HĐND	Hội đồng nhân dân
KH&CN	Khoa học công nghệ
KT - XH	Kinh tế - xã hội
LLCT	Lý luận chính trị
MN	Mầm non
PGS.TS	Phó Giáo sư. Tiến sĩ
PTDT	Phổ thông dân tộc
QLGD	Quản lý giáo dục
TH	Tiểu học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
THPT	Trung học phổ thông
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Thực trạng số lượng cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn.....	41
Bảng 2.2:	Thực trạng về thâm niên công tác quản lý, độ tuổi đội ngũ cán bộ QLGD các trường THPT trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn	42
Bảng 2.3:	Thống kê trình độ đào tạo, ngoại ngữ, tin học, tiếng dân tộc thiểu số của đội ngũ cán bộ QLGD các trường trung học phổ thông tỉnh Bắc Kạn	44
Biểu 2.4:	Tổng hợp đánh giá theo từng tiêu chí đối với CBQL năm học 2018-2019 tại các trường THPT tỉnh Bắc Kạn (tổng số người được đánh giá là 38).....	46
Bảng 2.5:	Tổng hợp kết quả đánh giá CBQL các trường THPT tỉnh Bắc Kạn năm học 2018-2019.....	47
Bảng 2.6:	Thực trạng quy hoạch phát triển đội ngũ CBQL trường THPT tỉnh Bắc Kạn.....	50
Bảng 2.7:	Thực trạng hoạt động quy hoạch phát triển đội ngũ CBQL trường THPT theo hướng chuẩn hóa	52
Bảng 2.8:	Thực trạng tổ chức bồi dưỡng đội ngũ CBQL trường THPT	55
Bảng 2.9:	Thực trạng hoạt động bổ nhiệm, sử dụng, luân chuyển đội ngũ CBQL trường THPT tỉnh Bắc Kạn	57
Bảng 2.10:	Thực trạng hoạt động kiểm tra, đánh giá đội ngũ CBQL trường THPT	60
Bảng 2.11:	Thực trạng chế độ chính sách để phát triển đội ngũ CBQL trường THPT tỉnh Bắc Kạn.....	62
Bảng 2.12:	Kết quả khảo sát thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ CBQL trường THPT tỉnh Bắc Kạn theo hướng chuẩn hóa	65
Bảng 3.1:	Mức độ phù hợp, mức độ khả thi của các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	94